

Een Multiversum?

http://wayoflife.org/index_files/multiverse.html, 21-10-2014

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

“De term **multiversum** verwijst naar het idee of concept dat er naast het zichtbare universum waar we in leven nog veel (volgens sommigen oneindig veel) andere universa zijn waarnaar verwezen wordt als *parallele universa*. Het concept van het multiversum of ‘veel universa’ is voorgesteld in de jaren vijftig van de 20e eeuw door de natuurkundige Hugh Everett om bepaalde problemen in de kwantumfysica op te lossen. In het kort komt het er op neer dat bij iedere observatie van een gebeurtenis in de kwantumwereld (waar meerdere uitkomsten mogelijk zijn) *iedere* uitkomst verwezen wordt in een nieuw parallel universum of tijdlijn voor iedere mogelijkheid. Dit zou een ontzaglijk groot aantal verschillende universa opleveren. Het *multiversum* is dan het geheel, of de verzameling van alle mogelijke universa. Na aanvankelijke scepsis van de wetenschappelijke wereld is de meerderheid van de natuurkundigen het tegenwoordig (2009) eens over de noodzaak om de ‘vele-wereldeninterpretatie’ te gebruiken *als* men zou willen komen tot een fundament van een ‘allesomvattend’ beeld van het universum” (Wikipedia).

Het Multiversum-voorstel, ook Megaversum en Landscape genoemd, beweert dat ons universum slechts één van een oneindig aantal universums is, waarbij geen van die andere observeerbaar zijn. De wetten van de natuur die we vinden in ons universum zijn niet noodzakelijk dezelfde in andere universums. Dus alles wordt verondersteld mogelijk te zijn, ergens.

“Det multiversumhypothese, gepopulariseerd in David Deutsch’s boek *The Fabric of Reality ...* postuleert [veronderstelt] het simultane bestaan van vele, mogelijk oneindig vele, parallele universums waarin (bijna) alles wat theoretisch mogelijk is uiteindelijk zal geactualiseerd worden, zodat er niets verrassends is aan het bestaan van een universum als het onze” (John Lennox, *God’s Undertaker*, p. 74).

Waar het op neerkomt is dat er helemaal geen wetenschappelijk bewijs is voor een multiversum.

“Laat ons deze speculaties nemen voor wat ze zijn. Ze zijn niet fysisch maar in de meest strikte zin metafysisch [bovenzinnelijk]. Er is geen zuivere wetenschappelijke reden om te geloven in een ensemble van universums” (John Polkinghorne, *One World*, 1986, p. 80).

Het Multiversum werd uitgevonden voor de enige reden: het vermijden van de noodzaak van een Almachtige Schepper van de Bijbel.

“Verscheidene factoren combineren zich om het geloof (= niet “gedemonstreerd feit”) te versterken in het multiversum onder materialisten. ... Op biologisch niveau beginnen materialisten te begrijpen dat de mogelijkheid dat leven ontstond door willekeurige materiële processen, zo klein is dat oneindige universums vereist zijn voor de mogelijkheid dat leven ontstond, met de implicatie dat het gewoon gebeurde dat we leven in het universum waar het allemaal samenkwam. Op het kosmologische niveau is de waarschijnlijkheid dat de fijnafstelling van het universum, noodzakelijk voor het ontstaan van leven door louter toeval, zo klein is dat andermaal het multiversum wordt ingeroepen om te voorzien in ‘waarschijnlijkheids hulpbronnen’ om de job te klaren” (Barry Arrington, “Multiverse Mavens Hoisted on Own Petard”, *Uncommon Descent*, 6 maart 2010).

De mathematicus dr. David Berlinski, die zichzelf omschrijft als een seculiere Jood, erkent dat er geen bewijs is voor een multiversum.

“Het Landscape [= Multiversum], tenslotte, werd tot bestaan gebracht door veronderstelling. Het kan niet worden waargenomen. Het belichaamt een ‘artikel van geloof’ ... Er zijn vandaag duizenden professionele papers over het Landscape, en het lezen van slechts enkele leidt tot de overtuiging dat als fysici zouden ophouden daarover te schrijven, het Landscape, zoals Atlantis, zou ophouden

te bestaan – zomaar. Dit kan niet gezegd worden over de zon” (David Berlinski, *The Devil’s Delusion*, pp. 119, 128).

Dr. Paul Davies verklaart dat het onmogelijk zou zijn een multiversum te ontdekken:

“Waar zijn de andere universums? Het korte antwoord is: heel ver hier vandaan. Het is een voorspelling van de inflatietheorie dat de afmeting van een typische bolvormige ruimte [dat één universum bevat] fantastisch groter is dan het *geobserveerde* universum. Met fantastisch bedoel ik ‘exponentieel’ groter. Ons geobserveerd universum is blijkbaar diep ingebed in een grote regio van zo’n 10 tot de 10 miljardste kilometer diameter! Vergelijk dit met de afmeting van het observeerbare universum, een loutere 10 tot de 23ste kilometer diameter. En als we door enige toverkunst zouden kunnen getransporteerd worden naar de rand van ons universum, dan zouden we het universum daarnaast niet kunnen tegenkomen. In plaats daarvan zou er een regio zijn waar de ruimte nog steeds uitdijt, zich uitzet met een verdubbeling in grootte elke 10 tot de -34 seconden, of sneller. Dus alhoewel pocket-universums zoals het onze uitdijen, zullen ze elkaar niet kruisen, omdat zij veel sneller van elkaar worden bewogen door uitzetting in de gaps tussen hen in dan hun grenzen groeien. Het is dus fysisch onmogelijk, zelfs voor licht, om de verwijdende kloof te doorkruisen” (*The Goldilocks Enigma*, p. 95).

De spot te drijven met mensen die geloven in God en hen te beschuldigen van onwetenschappelijkheid, en daarna beroep te doen op een multiversum, waarvoor geen greintje bewijs is, is het hoogtepunt van evolutionaire dwaasheid. Zoals Berlinski waarneemt:

“Tenslotte, de theoloog doet louter beroep op een enkele God die heerst over alles en één enkel universum - het onze. Richard Dawkins moet beroep doen op een oneindig aantal universums die in de schepping gepropt worden, met natuurwetten die indiscreet wriemelen en fundamentele fysische parameters die veranderen als men reist van de ene hoek van de kosmos naar de andere, waarbij de hele reusachtige structuur wetenschappelijk niet observeerbaar is en verstoken van enige aansluiting met ervaring” (*The Devil’s Delusion*, p. 153).

Filosoof Richard Swinburne is even nadrukkelijk met betrekking tot de ongerijmdheid van de multiversum doctrine:

“Een biljoen keer biljoen andere universums te postuleren, in plaats van één God, om de ordelijkheid van ons universum te verklaren, lijkt het toppunt van irrationaliteit” (Richard Swinburne, *Is There One God*, 1995, p. 68).

Kosmoloog Edward Harrison voegt daaraan toe:

“Maak uw keuze: blind toeval dat menigten van universums vereist, of ontwerp dat slechts één nodig maakt” (*Masks of the Universe*, 1985, p. 252).

Bovendien lost de multiversumhypothese niets op, omdat ze geen antwoord geeft op hoe en waarom *enig* universum tot bestaan kwam.

Kwantum¹ kosmologie

Het veronderstelde bewijs voor het multiversum komt van de “kwantum kosmologie”, wat een metafysisch misbruik is van kwantumfysica. Het is een favoriete god geworden voor sommige 21ste eeuwse evolutionisten, inbegrepen Richard Dawkins, om te verklaren hoe het universum kon voortkomen uit niets.

Kwantumfysica heeft ons zulke geestdodende en onbegrijpelijke concepten gegeven als “kwantumwazigheid”, “maybe-space-maybe-time verwardheid”, “eeuwige uitdijning” en “bubbelbad universum”.

---

¹ In de fysica is een “kwantum” een ondeelbare hoeveelheid van een grootte, zoals impuls, enz. Een foton is een voorbeeld van een kwantum. Het woord “kwantum” is afgeleid van het Latijnse “quantum” dat refereert aan een gehele hoeveelheid van iets (vragend: hoeveel? en relatief: zoveel als). Dit brengt ons bij het basisidee van de kwantummechanica, namelijk, dat een fysische eigenschap (lading, spin, energie, pariteit, e.d.) gekwantiseerd kan zijn. Anders gezegd dat een fysische eigenschap als geheel veelvoud van een basiseenheid kan worden weergegeven en altijd als een geheel veelvoud hiervan zal voorkomen in de natuur. (Wiki).

Kwantum- en theoretische fysici zijn de moderne gnostici, delvend in mysteries die zij niet kunnen begrijpen, wenden zij kennis voor die zij niet bezitten. Zij stellen dwaze vragen en maken dwaze veronderstellingen en komen zo tot dwaze antwoorden.

David Berlinski geeft een knappe kritiek op kwantumkosmologie in zijn boek *The Devil's Delusion*.

De details waar Berlinski zijn kritiek op geeft, kan gevonden worden in [Stephen] Hawking's best-seller *A Brief History of Time*, een boek dat wijd en zijd als fascinerend werd beschouwd door hen die het niet gelezen hebben, en onbegrijpelijk beschouwd door hen die het wel lezen.

De zgn. "golffunctie"² van het universum kan niet gezien, gemeten, vastgesteld of beproefd worden. Fysici vonden het opmerkelijk gemakkelijk om door te gaan van *speculatie* over de golffunctie van het universum naar de *overtuiging* dat er een golffunctie is van het universum.

David Berlinski:

"... de doctrines van kwantumkosmologie zijn wat ze lijken te zijn: bevooroordeeld, partieel, niet overtuigend, en staan grotelijks in dienst van een gepassioneerde maar ononderzochte overtuiging.

...

Een katechismus van kwantumkosmologie

V: Vanuit wat evolueerde ons universum?

A: Ons universum evolueerde van een veel kleiner, veel leger mini-universum. U kan het zich voorstellen als een ei.

V. Wat was dat kleinere, legere universum voor iets?

A: Het was een vierdimensionale bol met niet veel aan de binnenkant. U kan het zich voorstellen als iets akeligs (weird).

V. Hoe kan een bol vier dimensies hebben?

A: Een bol kan vier dimensies hebben als het één dimensie meer heeft dan een driedimensionale bol. U kan eraan denken als iets vanzelfsprekends.

V. Heeft het kleinere, legere universum een naam?

A: Het kleinere, legere universum wordt het Sitter [= model] universum genoemd. U kan eraan denken als dat iemand aandacht schenkt aan het model.

V. Is er iets anders dat ik zou moeten weten over het kleinere, legere universum?

A: Ja. Het vertegenwoordigt een oplossing voor Einstein's veldvergelijkingen³. U kan eraan denken als iets goeds.

V. Waar was dat kleinere, legere universum of ei?

A: Het was in de plaats waar ruimte, zoals we het kennen, niet bestond. U kan eraan denken als aan een zak.

V. Wanneer was het daar?

A: Het was daar in de tijd dat tijd, zoals we kennen, niet bestond. U kan denken aan een mysterie.

V. Waar kwam het ei vandaan?

A: Het ei kwam eigenlijk niet van ergens. U kan eraan denken als iets verbazingwekkends.

V. Als het ei eigenlijk niet van ergens kwam, hoe kwam het daar dan?

A. Het ei kwam daar omdat de golffunctie van het universum zei dat het mogelijk was. U kan denken aan een afgesloten deal.

V. Hoe evolueerde ons universum vanuit het ei?

A. Het evolueerde door zichzelf te verwijderen van zijn zak om het universum te worden waarin wij onszelf bevinden. U kan daarvan denken als gewoon "one of those things" (idioom voor "iets wat niet verhinderd kon worden")

---

² <http://nl.wikipedia.org/wiki/Golffunctie>

³ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Golfvergelijking>

Deze catechismus, moet ik eraan toevoegen, is geen parodie op kwantum kosmologie. Het IS kwantum kosmologie!

Kwantum kosmologie is een tak van wiskundige metafysica. Het voorziet geen oorzaak voor het ontstaan van het universum, en geeft dus geen antwoord op de eerste kosmologische vraag, en het biedt geen reden voor het bestaan van het universum. ...

De stringtheorie of snaartheorie⁴ was een idee dat alle voordeel bezat, behalve klaarheid, elegantie, en een gedemonstreerde connectie met de realiteit” (David Berlinski, *The Devil's Delusion*, pp. 98-107, 119).

Lees ook:

Kwantumgekte: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/kwantumgekte.pdf>

God “in” alles? <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Godinalles.pdf>

Leonard Sweet en Kwantumspiritualiteit: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/LeonardSweet.pdf>

Kwantum Touch Therapie: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/QuantumTouch.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

---

⁴ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Snaartheorie>